

Yksinäisyyden ja turvattomuuden tunteen lievittäminen

– uusi väline kehitteillä ammattilaisille

GeroMetro, Päivystyksellisten
tilanteiden kehittämisryhmä 12.11.2019

Lähtökohdat

- Ammattilaiset kohtaavat palveluissa ikäihmisiä joiden kohdalla tunnistavat sosiaalisten suhteiden vähyyttä/ohuutta, läheisavun puuttumista ja yksinäisyyden tuntemuksia.
- Ammattilaisilla ei aina ole ulottuvillaan välineitä, joiden avulla he voisivat tarjota apua tilanteeseen.

Näkökulma

- Näkökulmana osallisuus

Elämäntilanne	Arjentalanne	Osallistuminen	Osallisuus
<ul style="list-style-type: none"> • Ihmissuhteet • Asuminen • Terveys • Toiminta	<ul style="list-style-type: none"> • Toimintakyky • Tuentarve • Palveluntarve • Ihmissuhteet • Läheiset • Perheyhteys • Ystävät • Yhteisöt • Viranomaiset	<ul style="list-style-type: none"> • Harrastaminen • Itsestä huolehtiminen • Läheisten ja ystävien tapaaminen • Erilaiset roolit esim. mummo, vaari, äiti, naapuri • Asioiminen • Sosiaalinen vuorovaikutus • Päätöksentekoon osallistuminen	<ul style="list-style-type: none"> • Toimijuus • Tunne kuulumisesta joukkoon • Hyväksyntä • Tasavertaisuus • Luottamus • Merkityksellisyys • Arvostus • Vaikuttaminen • Elämänhallinta • Sitoutuminen

Tavoite

- Kehitämme ”tarkistuslistan” tyyppisen välineen, johon kokoamme toimenpiteitä ja yhteystietoja tahoihin jotka ovat hyödyksi tilanteessa, jossa ammattilainen kohtaa turvattomuutta ja/tai yksinäisyyttä kohtaavan ikäihmisen.

Mukana kehittämässä

Helsingin kaupunki:

- Helppiseni ja asiakasohjausyksikkö
  - MPK:t
  - Omaishoidon toimintakeskus
  - Geso
  - Seniori-info
  - Kotihoito - toiveena
-
- työryhmä: Marko Timonen, Katja Kuunsalo, Mariaana Korpela, Sirpa Puusti, Päivi Ahosola
-
- GeroMetron päivystyksellisten tilanteiden kehittäjäryhmä

Konkreettiset tavoitteet

Kehitettävä väline:

- Yksi A4 taustapaperi: miksi yksinäisyyden lievittäminen on tärkeää, miten tunnistat sosiaalista yksinäisyyttä kokevan, miten osallisuutta edistetään, ohje välineen käyttöön
- Toimenpidepaperi, jota päivitetään.
- Yhteinen koko Helsingissä. Olennaista tavoittaa juuri yksinäisyyden lievittämiseen kohdistuvat toimet, ei esim. kirjastoja yleisesti ym.

Avoimia kysymyksiä

- Apotti – onko välinen mahdollista jossakin vaiheessa integroida osaksi Apottia
- Käyttö - soveltuuko ammattilaiskäytön lisäksi muille tahoille
- Käytetäänkö tunnistamisessa esim. RAISAsta saatavia tietoja
- Tiedotus, miten väline saadaan laajasti käyttöön

Ryhmätyö

Kehitetään yhdessä

- tunnistamisen apukysymyksiä
- itse välinettä, eli keinoja miten yksinäisyyttä lievitetään!

Tunnistaminen

- Tunnistaminen – miten tunnistat?
- Testaa miten alla olevat kysymykset toimivat
- *Millainen elämäsi on ollut? (Elämänkulku)*
- *Mikä on ollut sinulle merkityksellinen elämäntapahtuma, josta haluat kertoa? (Elämänkulku)*
- *Entä onko sinulla ollut arjessa selviytymistä haittaavaa elämäntapahtumaa tai elämänkriisiä? (RAISA kysymys D8b)*
- *Kehen turvaudut sairastuessa, ollessasi vaikeuksissa? (Elämänkulku, Osallistuminen)*
- *Ketkä ovat läheiset ihmisesi? (Elämänkulku, Arjentalanne)*
- *Mikä saa sinut iloiseksi arjessa? (Arjentalanne)*
- *Miten pidät yhteyttä läheisiisi, ystäviisi, naapuriisi? (Arjentalanne, osallistuminen)*
- *Millaisia kiinnostuksenkohteita sinulla on, mikä kiinnostaa? (Osallistuminen)*
- *Kenen kanssa vietät aikaa? (Osallistuminen)*
- *Toivoisitko juttuseuraa? (Osallistuminen)*
- *Miten voit vaikuttaa omiin asioihisi? (Osallisuus)*
- *Millaisia taitoja, osaamista sinulla on? (Osallisuus)*
- *Miten kykenet tekemään mieleisiä asioita elämässäsi? (Osallisuus)*
- *Mistä tulet onnelliseksi, iloiseksi, tyytyväiseksi? (Osallisuus)*

- *Lievittäminen - mitkä tahot ja toimet tarjoavat lievitystä sosiaaliseen yksinäisyyteen?*
- *Järjestöt - mitkä?*
- *Seniorikeskukset / Monipuoliset palvelukeskukset*
  - *Etäpalvelut*
  - *Ryhmät, millaiset?*
- *Kulttuuritoimi?*
- *Kirjastot?*
- *Yritykset*
  - *Kauppakeskukset: Redi (Vapaakaupunki-oleskelutila), Kauppakeskus Arabia (Olohuone)*
- *Mikä muu?*

Millaisia yksinäisyyden tuntemuksesi ovat? (Osallisuus)